ANUL ... Nr. 850. EDIȚIA A DOUA SAMBATA, 8 IUNIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte
În Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinătate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un număr în Străinătate 15 banĭ
MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ streïn în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc:
NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.
UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

București, 7 Iunie 1891

BUGETUL

De două zile Camera discută bugetul. S'a și votat luarea în considerațiune a proiectuluĭ de buget în întregul sĕŭ și s'a început discuțiunea pe capitole.

Se înțelege că desbaterea uneĭ legĭ financiare care trebuia să fie aplicată de la 1 Aprilie trecut, nu poate fi de cât academică, maĭ ales într'o sesiune extra-ordinară de vară, când toțĭ deputațiĭ sunt nerăbdătorĭ de a se întoarce la căminele lor.

De aceea, discuțiunea generală a fost scurtă. Afară de D. Popp, nicĭ un membru al opozițiuneĭ liberale n'a luat cuvîntul, și D-niĭ M. Balș, Pĕucescu și Dobrescu-Argeș n'aŭ ridicat în discursurile lor de cât câte-va obiecțiunĭ maĭ mult teoretice privitoare la sisteme noĭ de bugete și de așezarea impositelor.

Singura cuvêntare substanțială și obiectivă a fost aceea a D-luĭ Menelas Ghermani care a dovedit încă odată competența sa netăgăduită în materie de finanțe.

Cu toate acestea, desbaterele urmate până acum aŭ fost instructive; ele aŭ dat la lumină câte-va cusururĭ capitale ale sistemuluĭ nostru financiar.

Ele se pot rezuma în punctele următoare:

1) Sporirea neîntreruptă a datorieĭ publice și a cheltuelilor.

2) Nedreapta și nechibzuita repartițiune a cheltuelilor și a impozitelor între cetățenĭ și constatarea faptuluĭ că cheltuelile neproductive întrec cu mult pe cele productive.

3) Umflarea obicinuită și nemotivată a evaluațiunilor bugetare.

4) Periculosul sistem adoptat cu emisiunile de rentă.

Negreșit că aceste patru puncte conțin o critică a întreguluĭ nostru sistem financiar și că, prin urmare, ele nu pot să fie tratate și desvoltate într'un singur articol de ziar. Ar fi chiar nefolositor de a o face cu ocaziunea discutăreĭ actualuluĭ buget, căcĭ, or cât de rĕŭ ar fi un sistem financiar, el nu se poate modifica într'o clipă.

Ne rezervăm dar a reveni cu deamănuntul asupra acestor însemnate cestiunĭ, înaintea sesiuneĭ viitoare.

Astăzĭ ne mărginim a constata existența reuluĭ precum reese din cele zise în Cameră.

In privința primuluĭ punct, acela al sporireĭ datorieĭ publice și a cheltuelilor, nu încape discuțiune. Avem o datorie publică de maĭ bine de *un miliard*, sumă enormă pentru o Țară tênără ca a noastră. Și ceea ce mărește pericolul este perspectiva că această datorie va crește din an în an și că va apăsa asupra generațiunelor viitoare, fără ca stingerea eĭ prin amortizare să se poată prevedea.

De acest punct se leagă imediat acela privitor la emisiunea de rentă. De câțĭ-va anĭ guvernele noastre ajutate de majoritățile lor aplică cu o ușurință culpabilă sistemul comod de a emite rentă, pentru a acoperi credite extra-ordinare ce se votează în fie care an, în afară de bugetul ordinar. Fără a maĭ face o enumerare a tuturor acestor emisiunĭ, este destul de a observa că, în anul curent, de pildă, vom avea nevoie de o nouă emisiune de 50 până la 60 de milioane, ceea ce va reprezenta încă vr'o 3 milioane anuitate de adaus la bugetul anual. Urmând ast-fel—și totul autoriză a crede că ast-fel se va urma—nu se poate prevede unde ne vom opri.

Și este de notat că această urcare înspăimântătoare și nesocotită a datorieĭ publice nu s'a făcut și nu se face într'o epocă anormală, provocată prin un rezboiŭ saŭ prin alte împrejurărĭ critice, ci în timp de desvoltare pacĭnică și normală.

Dacă o asemene sporire a datorieĭ publice s'ar face barim într'un scop folositor țĕreĭ. Dar nu! Ea se face pentru fortificărĭ menite a apăra interese cu totul străine, ba chiar dușmane neamuluĭ nostru și a complace protectorilor unuĭ Rege care se îmbogățește, pe când Țara sărăcește, infundându-se în datoriĭ pentru vecie.

Să trecem la puntul al doilea:

Nu se poate contesta că atât cheltuelele cât și impozitele se împart într'un mod nedrept asupra deosebitelor clase de cetățenĭ.

De pildă, din 17 milioane ale bugetuluĭ instrucțiuneĭ publice și al cultelor, 15 milioane se afectează tuturor ramurilor învĕțământuluĭ și ale cultuluĭ și abia *2 milioane* se cheltuesc pentru învĕțământul primar rural care privește clasa țărănească. Prin această se perde din vedere scopul primordial pe care ar trebui să 'l urmărească niște guvernanțiĭ doritorĭ de bine și de progres: acela al *rĕspândireĭ instrucțiuneĭ*. Ce 'mĭ folosește de a avea Academiĭ, universitățĭ, liceurĭ, școlĭ speciale, școlĭ secundare etc., pe când sutimĭ de miĭ de fiĭ aĭ țăreĭ nu aŭ unde să învețe a scri și a ceti? Menirea unuĭ stat democratic este oare d ea stabili o instrucțiune oligarchică pentru clasele diriginte și burgheze, saŭ de a face ca lumina să vie de jos, din rărunchiĭ națiuneĭ? Eŭ cred că scopul nostru trebue să fie de a ajunge pe cât se poate la nivelarea intelectuală; numaĭ prin tr'ânsa să va putea face o apropiere între clase și impedica ca revendicările sociale legitime și fireștĭ să se producă într'un mod violent și brutal. Clasele noastre diriginte o uită; ele voesc să ne dea o instrucțiune de lux, pare că cine-va poate acoperi și împodobi un edificiu înainte de a asigura și de a întări temelia.

Tot așa se procedează și cu bugetul agricultureĭ, domeniilor și industriĭ. Și aci e vorba de clasa muncitoare. De aceia vedem acest buget dotat numaĭ cu *4 milioane*, pe când bugetul resboiuluĭ—cel maĭ neproductiv — este de 38 milioane.

Dar impozitele; pe cine apasă ele maĭ mult? Pe propietatea fonciară mare și mică. Capitalul mobiliar este aproape scutit. Săteanul muncește, asudă și plătește proporțional maĭ mult și rentierul își tae cupoanele, își încasează dobânzile, acumulează și trândăvește fără a plăti impozite. Muncitorul lucrează și produce și plătește, rentierul absorbă, tezaurizează și nu plătește. Unde e dreptatea? Unde e egalitatea? Dar guvernanțiĭ și așa zișiĭ legiuitorĭ nu se gândesc la toate aceste. Eĭ merg înainte fără a se gândi că ceasul resplățeĭ va suna odată pentru ceĭ desmoșteniți, și atuncĭ, vaĭ de aceĭ carĭ aŭ stat nepăsătorĭ! Când dreptatea nu vine de sus, ea vine de jos; dar atuncĭ ea vine ca un torent impetuos care sfarâmă stavilarele și distruge, spre a reedifica.

Dar m'am depărtat de subiectul meŭ.

Revin la buget. Ce să maĭ zic de umflarea evaluațiunilor bugetare? Ea sare în ochĭ.

Pe ce sĕ bazează, de pildă, ministrul de finanțe pentru a evalua impositul asupra bĕuturilor spirtuoase la 7,250,000 leĭ, pe când în bugetul precedent era de 5,750,000 leĭ?

Pe ce sĕ bazează pentru a spori cu 200,000 leĭ evaluarea venituluĭ vămilor? Pe nimic! Căcĭ situațiunea noastră agricolă și economică desminte prevederile sale.

Cum poate un guvern serios să nu iea ca bază a evaluărilor sale bugetare *o mijlocie* de cel puțin 5 saŭ 6 anĭ, când se știe că unele veniturĭ sunt mult maĭ schimbătoare într'o țară agricolă ca a noastră de cât în țĕrile industriale?

Pretinsa echilibrare a bugetuluĭ este dar fictivă.

Intr'un cuvînt, se vede cât colo că bugetul prezentat de guvern conține toate greșalele trecutuluĭ și nicĭ o perspectivă de reformă pentru viitor.

El este croit în grabă, fără nicĭ un studiŭ, cu cifre înșirate pe hârtie, numaĭ spre a putea zice că este un buget.

Nicĭ nu se putea alt-fel. Un guvern de paradă nu putea da Țĕreĭ de cât un *buget de paradă*.

Intre miniștriĭ, deputațĭ și buget este o asemĕnare perfectă. Eĭ nu sunt alcătuițĭ pentru a produce, ci numaĭ pentru a absorbi.

Dunăreanul

TELEGRAME

ATENA, 6 Iunie. — Baronul Kosjek, ministru al Austro-Ungarieĭ, a plecat la ameazĭ la Viena.

Se asigură că creditoriĭ societățeĭ de navigațiune elenică aŭ cerut declararea în stare de faliment a societățiĭ.

CETINGE, 6 Iunie.—Un tratat preliminar de comerț pe baza clauseĭ națiuneĭ celeĭ maĭ favorizate s'a încheiat între Muntenegru și Serbia.

BERLIN, 6 Iuniŭ.—Se confirmă într'uu mod oficial ca generalul de Wedel a fost chiemat la ministerul Afacerilor Străine.

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, prim ministru al M. S. Domnitoruluĭ Carol I la 1866 face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12.000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresata Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti și publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este așezământul de binefacere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

S'a spart liga-Langa?

Citim în *Uniunea liberală*, organul sindicatuluĭ de alegerĭ și chiverniseală din Iașĭ, asupra scandaluluĭ de la Cameră:

Regretabilă întâmplare, nenorocite moravurĭ!

Scandalul de Marțĭ a dat o lovitură demnitățeĭ Parlamentuluĭ Regatuluĭ român.

In numele acesteĭ demnitățeĭ protestăm cu tărie și conjurăm Adunarea legiuitoare ca să uzeze de cele maĭ riguroase prerogative ce le are, pentru a exclude din sînul eĭ deputați de compromițătoarea speciei a luĭ Popovicĭ Răcăciunĭ **Sandu Răscanu, Nicu Catargi** et consortium.

Se pare decĭ că liga-Langa s'a spart, căcĭ Sandu Râșcanu face parte din ea, iar Nicu Catargiu e chiar alesul eĭ la colegiul III de Iașĭ.

Să moară așa de curând sermana ligă! Să n'aibă vreme Langa-Parnell nicĭ să rostească vr'unul din fenomenalele sale discursurĭ în numele eĭ.

O mică întrebare numaĭ: Dacă Nicu Catargiu e un deputat de *compromițătoare specie*, pentru ce sindicatul din Iașĭ a comis cele maĭ marĭ infamiĭ electorale pentru a'l scoate deputat?

Orĭ poate—lucru maĭ probabil—partea național-liberală din ligă, profitând de lipsa din Iașĭ a mareluĭ sindic Mârzescu, a tras acest bobîrnac favoriților sĕĭ Sandu Râșcanu și Nicu Catargiu?

Și aceasta se poate, precum iarășĭ se poate ca însușĭ Ghiță, vĕzênd că nu e rost de portofoliŭ, să fi început a'șĭ arĕta colțiĭ către guvern.

Orĭ cum ar fi, liga-Langa e pe ducă și în curînd 'ĭ va suna talanga de tristă pomenire.

L. L.

Calea ferată Noua-Suliță-Odesa

Calea ferată, care va lega Cernăuțul cu Odessa prin Mohilĕŭ începe a deveni o realitate. Erĭ a sosit la Noue-Sulița inginerul șef rusesc Nicolai Perzoff spre a începe lucrările de la frontiera Austrieĭ în jos. Această nouĕ cale va trece de la Noua-Suliță prin Lipcani la Ocnița cu un abrașament la Bĕlț, și de la Ocnița prin Mohilĕŭ la rețeaua Odessa Volocisc. Este o cale eminent strategică fiindcă ea lase orașele de comerciu cum Briceniĭ, Edinĕț la o parte. Această linie se va da circulațiuneĭ în 1/13 Septembrie 1892.

Bătaia în armată

Domnule Redactor,

Vĕ rugăm să bine-voițĭ a publica în cel maĭ apropiat No. al ziaruluĭ Dv. alăturatul protest votat de studențiĭ eșenĭ în seara de 4 Iuniŭ 1891.

Vĕ mulțumim
Comitetul de acțiune.

PROTEST

Astăzĭ, când pe urma progresuluĭ uriaș al omenireĭ, brazda științeĭ adîncește, sfarmă și preface în pulbere întinsul lan al întunereculuĭ mințeĭ, astăzĭ când fie-care cată să-șĭ lărgească cuprinsul inimeĭ luĭ, astăzĭ încă suntem nevoițĭ a maĭ sta în față cu niște apucăturĭ fără de samăn, cu niște apucăturĭ sĕlbatice și locul lor e înarmată. Aci loviturile nemiloase curg pe fie-care zi; maltratarea și bătaea *aicĭ* își aŭ locașul, în aceasta instituție unde și galonul de lână îțĭ dă dreptul și putința ca să-țĭ bațĭ joc de o sumă de oamenĭ, care trebue să tacă și să sufere fără să clipească. In armată orĭ-cine vrea, poate să-șĭ rĕsbune pe inferioriĭ luĭ; atâta i se cere: să fiĭ destul de prudent spre a nu fi vĕzut de vre-un superior de treabă; căcĭ în respectul adevĕruluĭ, trebue să recunoaștem, că în corpul nostru ofițeresc se găsesc destul de mulțĭ care știŭ să respecte cu demnitate simțimintele de om. Cât despre ceĭ lovițĭ, maĭ pot eĭ să reclame? Nu trebue oare să-șĭ ceară voe tocmaĭ de le ceĭ ce-ĭ aŭ lovit? Dar aceștia n'aŭ să știe pentru ce sunt reclamațĭ? Și nu se va descărca în urmă tot asupra celor lovițĭ? Ba da; lumea toată știe că acestea se petrec în toată Țara. Cine n'a auzit cu zecile de cazurĭ? La câțĭ nu li s'a întâmplat s'audă această vorbă chiar: *„în armată nu merge fără bătae"?*

Aceasta a ajuns un sistem. Maltratarea și bătaia inferiorilor a ajuns pare-că o nevoe firească pentru unele grade. Pentru ele ultimul cuvênt al științeĭ e acesta: *„ca să-l facĭ pe soldat să învețe carte și să prindă la minte, trebue să-ĭ tragĭ la fălcĭ!"* Cine nu știe că vecĭnic soldațiĭ și chiar grade inferioare dezertează din armată, cu toate că știŭ cât de aspru pedepsește legea militară asemenea faptă? De am ști că ni s'ar cere fapte, am rĕspunde:— cătațĭ rapoartele zilnice militare cu anĭ de zile în urmă și facețĭ statistica celor dezertațĭ orĭ sinucișĭ. De anchetele militare nu maĭ vorbim. Știe el ofițerul să-șĭ îngrozească soldațiĭ, pentru ca mărturiile lor să iasă tot în folosul luĭ! Câtă vreme trebue să sufere soldatul și cât trebue să tremure până se hotărăște să se jeluiască! Care soldat nu-șĭ pune întrebarea aceasta: „ce mĕ fac eŭ, „dacă aceștia carĭ aŭ vĕzut nu vor avea „îndrăzneală de frica ofițeruluĭ, să mărturisească adevĕrul? Tot eŭ rĕmâiŭ cel „vinovat și prigonit de dênsul!" Trebue să fie cine-va prea energic și prea îndrăzneț ca să se tângue cât timp e în armată. Dar lucrul e știut: cu cât omul e maĭ cult cu atâta e maĭ în stare să-șĭ ceară dreptul luĭ. Iată pentru ce furia unor ofițerĭ se ridică acuma și contra bacaloriaților; iată pentru ce sĕlbatecile lor pofte, se întind în loc să se ghemuiască și să se nimicească pe vecĭ! Aceste apucăturĭ duc lumea la desperare!

Sunt fiĭ de țĕran carĭ, fiind-că peste câte-va zile aveaŭ să tragă sorțiĭ, și-aŭ descărcat o pușcă în palmă orĭ și-aŭ tăiat câte un deget. Intrebațĭ pe mediciĭ și studențiĭ din toate părțile să vă spună câțĭ vin din armată în spitale cu tuberculoză, surzĭ, cu fălcile strîmbe și șoldițĭ din cauza bătăeĭ? Mulțĭ, foarte mulțĭ! Și cea maĭ bună dovadă că maltratarea și bătaia aŭ devenit o boală, o manie la unele grade milităreștĭ, e că'șĭ fac o *falā* când lovesc și maĭ cu seamă când ceĭ lovițĭ sunt oamenĭ culțĭ.

Pare că își simt meritul și vaza că le crește când batjocoresc cu cele maĭ mârșave trivialitățĭ pe un soldat bacalaureat! Pentru cele maĭ micĭ nimicurĭ îĭ strigă: „cărturarule, bucherule, ce?.... eștĭ baca„laureat tu?... Lasă că'țĭ daŭ eŭ bacalau„reat!..." Dacă din cauza exercițiuluĭ 'ĭ s'a ridicat soldatuluĭ cureaua de sub barbă, orĭ dacă a ținut cumva pușca maĭ afară, se trezește lovit cu sabia peste mână de *D-nul locotenent*. Să duce să se jeluiască la căpitan; acesta în loc să'ĭ facă dreptate, îĭ strigă răstit: „Ce?... te-a lo„vit peste mână? Dar unde pofteaĭ să te „lovească?..." Acestea sunt cazurĭ concrete și să se noteze că sunt petrecute cu studențiĭ. Ișĭ poate închipui acum orĭ-cine cum sunt tratațĭ țeraniĭ în carĭ neagra frică li-ĭ înfundată până în măduva oaselor!

Dacă ar sta cine-va mereŭ să asculte și să vază toate câte se petrec de la un capăt al plutonuluĭ la celă-lalt, de la un regiment la altul și să le tot spue.... de sigur că ar îngrozi lumea! Și doar.... M. Sa Regele și-a exprimat de mult dorința de a vedea cât maĭ curînd dispărênd bătaia din armată! Și doar... legea militară oprește și pedepsește aspru pe gradul care ar îndrăzni să lovească pe un inferior!

Dar întrebăm: câțĭ din aceștia aŭ fost pedepsițĭ? Puținĭ, foarte puținĭ! Căcĭ de ar fi fost alt-fel, n'am fi silițĭ să auzim vecĭnic presa trimițĕnd de la un capăt la altul al țĕreĭ vaetele înădușite ale bieților soldațĭ! Noĭ stundențiĭ, ca fiĭ aĭ țĕreĭ și ca oamenĭ culțĭ, *datorĭ* suntem să ne trezim! Nu maĭ putem sta nemișcațĭ în fața acestor lucrurĭ! E prea mare contrastul dintre știința veaculuĭ în care trăim și apucăturile sĕlbatice rĕmase încă în armată! E prea mare insulta adusă simțuluĭ de om și de dreptate ca să nu ne revoltăm! Destul dar! vom striga acestor maniacĭ. Destul! Căcĭ prea ne adâncește prăpăstia ureĭ pe care neomenia voastră o sapă între civilĭ și militarĭ, care a început să se afirme și care nu peste mult timp poate să ajungă un pe-

ricol pentru întreaga țară! Și dacă astă-zi ridicăm glasul nostru contra acestor strĕnepoți aĭ sĕlbaticilor din vremea veche, dacă astă-zi țĕranul oflit și schilodit de ghionturĭ și straturĭ de pușcă, maĭ poate auzi un glas care cere și pentru el dreptate, aceasta înseamna că brutalitățile aŭ trecut orĭ-ce margină, aceasta înseamnă că s'a întins și asupra oamenilor culțĭ, carĭ d'abia eĭ maĭ aŭ curagiul de a ne da o palidă idee de cele ce se petrec în cazarmă!

Purtăm numele de *„țară civilisată“* și este cu desăvârșire degradător, ca asemenea rĕmășițĭ ale trecutuluĭ să'șĭ maĭ aibă lăcașul în mjlocul uneĭ instituțiunĭ în care țara îșĭ dă tot ce are maĭ *scump* și *maĭ plin de viață!* De aceia rugăm cu stăruință pe stimațiĭ profesorĭ universitarĭ și pe colegiĭ noștri din Bucureștĭ a-'șĭ uni glasul cu al nostru, pentru a protesta în modul cel maĭ energic *contra bătăieĭ în armată*. Rugăm presa neobosită să facă vecĭnic cunoscute lumeĭ aceste dureroase fapte. Rugăm însfârșit pe superioriĭ armateĭ, pe miniștriĭ și pe corpurile legiuitoare ca să avizeze *grabnic* la cele maĭ hotărâtoare mijloace, pentru a se stârpi cât maĭ curând și cu desăvârșire aceste atrocitățĭ.

Comitetul de acțiune al studenților Universitari din Iași.

Catastrofa din Elveția

BAL, 6 Iunie. — Lista oficială a morților în catastrofa din Moenchstein coprinde 70 de nume. Dimineața s'a putut ridica furgonul de bagage subt care se găsiaŭ strivite două vagoane de călătorĭ. O putóre cadaverică înspăimîntătoare persistă, de atuncĭ s'aŭ scos până acum 4 cadavre.

Băile Slănicul din Moldova

Ni se cere publicarea următoarelor rândurĭ, pe care le găsim foarte juste și pentru care rugăm pe Onor. Epitropie a spitalelor Sf. Spiridon din Iașĭ să bine-voiască a le lua în considerație:

Domnule Redactor,

Ziarul *Adevĕrul* a fost cel dintăiŭ care a vorbit asupra scandalulilor ce s'ar fi petrecut anul trecut la Slănicul din Moldova. Anul acesta vedem cu mirare că iar cunoscutul Dr. Pastia, de tristă memorie, e în capul acestuĭ stabiliment. Ca unul ce am vila mea la Slănic, în care mi'am pus tot capitalul meŭ cu drept cuvânt mĕ tem să n'o pățim ca și anul trecut, căcĭ la toțĭ ne-aŭ rĕmas vilile aproape deșerte.

Lumea venise la început chiar maĭ multă de câ în aniĭ trecuțĭ, însă după ce vĕzu prețurile de dușurĭ, de musică, de cură, enorme, și șicanile ce li se făceaŭ, într'o sĕptămână Slănicu rămase pustiŭ. E deajuns acum ca publicu să știe că tot D-l Pastia e *esploatatorul*, ca nimenĭ să nu vie, căcĭ chiar numele D-luĭ e deajuns pentru ca fie-care să'șĭ aducă aminte cum a fost jefuit.

Cred că ar fi bine să se publice măcar din nainte prin ziare care vor fi taxele, cât va fi prețul pe la restaurante, dacă publicul are dreptul de consultat alțĭ medicĭ, decât monopolizaria D-ruluĭ Pastia și în fine dacă farmacistul v'a face anul acesta și rețetele care nu sunt iscălite de D-nu Pastia. Tot odată dacă fie-care e obligat a plăti taxa de medic, și plătind dacă trebue să maĭ plătească odată taxa de 10 leĭ pe vizită D-luĭ Pastia când vine acasă.

De nu se va pune în vederea publicului că anul aces a nu v'a maĭ fi exploatat, Slănicu e perdut pentru tot-d'a-una.

Vĕ rog primițĭ din partemĭ D-le Redactor, sentimentele deosebiteĭ stime ce vĕ port.

Un proprietar de Vilă din Slănic.

Târgu-Ocneĭ 5 Iunie 1891.

Esamenele școlare

8 Iunie 1891

Bucureștĭ

Școala normală de institutorĭ cl. III religia.

Școala normală Carol I, cl. I româna, cl. II științele naturale, cl. III matemateca, cl. IV geografia.

Azilul Elena Doamna cl. II științele naturale, cl. III istoria, cl. IV fizica, cl. V economia politică, atelierul special II geometria și aritmetica.

Scoala centrală, cl. I germana, cl. II științele naturale, cl. III religia, cl. IV franceza, cl. V româna.

Liceul St. Sava cl. II științele naturale, cl. IV franceza, cl. V istoria, cl VI matematica, cl. VII româna, cl. I diviz. istoria.

Liceul Mateĭ Basarab, cl I Div. franceza, cl. I ordin. religia, cl. II geografia, cl. III științele naturale, cl. IV istoria, cl. V chimia, cl. VI elena, cl. VII elena.

Liceul Lazăr. cl. IV matemateca, cl. V istoria, cl. VI și VII elena.

Gimnaziul Mihaĭ Bravul cl. I istoria, cl. IV religia, cl. I div. geografia.

Seminariul Central cl. I latina, cl. III morala creștină, cl. VII morala filozofică.

Externatul secundar de fete Nr. 1 cl. I franceza, cl. II științele naturale, cl. III româna, cl. IV filozofia, cl. V istoria, cl. I diviz. franceza.

Școala profesională de fete cl. I aritmetica, cl. II desemnul și caligrafia, cl. III teoria.

Scoala de agricultură (Herestrăŭ), cl. I matematica, cl. II mineralogia.

Școala Comercială, cl. III geografia, cl. IV româna, cl. II fizica, cl. I Diviz. germana.

Institutul Eniŭ Bălteanu cl. I II, III latina, româna și greaca, cl. VI, VII germana.

Institutul pedagogic de Domnișoare cl. I, II, IV, VII științele naturale.

Liceul Lumina, cl. I, II, matematica, cl. III și IV franceza, cl. V și VI latina.

Institutul Emilia Cordoneanu cl. I, II secundară, româna, cl. II, III, IV primară, româna.

9 Iunie 1891

Iașĭ

Școala normală Vasile Lupu. Cl. III matematica.

Scoala centrală, cl. I geografia, cl. II germana, cl. III matematica, cl. IV științele naturale, cl. V istoria.

Liceul, cl. V științele fizice, cl. VI latina, cl. II diviz. geografia, cl. V latina.

Gimnaziul Alexandru cel Bun, cl. I româna, cl. II geografia.

Gimnaziul Stefan cel Mare, cl. I religia, cl. II română.

Externatul secundar de fete, cl. I română, cl. II istoria, cl. III matematica, cl. IV geografia, cl. V pedagogia, cl. I diviz. germană, cl. II diviz. matematica.

Școala profesională de fete, cl. II religia.

Liceul Maria Doamna toate clasele latina iar a VI matematecа.

Galați

Scoala normală, cl. III agricultura, cl. IV agricultura.

Liceul, cl. III elina, cl. IV istoria, cl. VI matemateca, cl. VII matemateca, cl. I diviz. latina.

Seminariul, cl. III morala creștină.

Externatul secundar de fete, cl. I I, II, III, IV geografie, cl. V filosofia.

Ploeștĭ

Liceul, cl. III științele naturale, cl. V româna, cl. VI matemateca.

Externatul secundar de fete, cl. IV germana, cl. V istoria.

Scoala profesională, cl. I franceză.

Craiova

Scoala centrală cl. I germană, cl. IV italiană.

Liceul Carol I, cl. III geografia, cl. IV latina, cl. V matemateca.

Externatul secundar de fete, cl. I franceza. cl. II română, cl. III geografia, cl. IV germana.

Giurgiu

Institutul cultura, cl. II, III prim. franceză.

CRONICĂ

Palmele luĭ Răcăciune

Aud că deputațiĭ noștri
Nu aŭ temperamente calme...
Din Cameră pornește un zgomot

De palme,
De palme,
De palme,
De palme...

Printre eroiĭ ce depun
Maĭ multă forță și minune
E bravul Răcăciune!

*

De parlamentul tĕŭ, o! țară,
Fiĭ mândră!... Și Europeĭ spune
Că nicĭ o țară n'are-un Ră-

căciune,
căciune,
căciune,
căciune!...

Iar tu, popor, rĕmâi de treabă
Și fie-țĭ gândurile calme,
Căcĭ tu necontenit munceștĭ
Și din sudoarea ta plăteștĭ,
Ca parlamentul să rĕsune

De palme
Și de Răcăciune!

Ulpiŭ

INFORMAȚIUNI

Camera, a votat ierĭ cu iuțeala fulgeruluĭ bugetul general al veniturilor.

Ea a început apoĭ discuția asupra bugetuluĭ cheltuelilor ministeruluĭ de interne.

—✠—

Moșnegiĭ neputincioșĭ de la cârmă aŭ drept organ o babă de mahala, fără dințĭ, dar rea de gură de nu 'șĭ găsește pĕreche.

Baba aceasta, *România*, care în tinerețe nu și-a crutat puterile, a pierdut acum orĭ ce rușine.

Ea a eșit ierĭ la rĕspântie, și-a dat poalele peste cap și a început să înșire la obscenitățĭ de s'a scandalizat lumea.

Fiind-că poliție de moravurĭ nu avem, ne astupăm urechile și trecem înainte.

Să te ferească D-zeŭ de babele amorezate! Și baba *România* s'a amorezat foc de Popovicĭ-Răcăciunĭ.

Cum e baba, așa e și ibovnicul.

—✠—

Ministerul de Rezbel, a retras din Cameră proiectul depus pentru desființarea regimentelor de linie.

—✠—

Primim următoarea telegramă din Lacu-Sărat:

Astăzĭ a venit din Brăila împărțitorul scrisorilor și telegramelor.

Felicitările mele aceluia care a dat acest ordin. **BELDIMANŬ.**

—✠—

Pache a înpărțit ierĭ la moșĭ prin M. S. Regele recompense protejaților săĭ și anume: Prințul Dumitru Știrbey, Florea Ionescu, Ianoș Gherghe, pentru oale și ulcele, luĭ Răcăciune pentru bravură parlamentară.

—✠—

D. Pencovicĭ inspector administrativ, a fost însărcinat de ministerul de Interne să facă în județul Gorj, o inspecție administrativă, și Comunală. Se zice că această inspecție ar fi un pretext ca guvernul să se scape de prefectul Pleșoianu.

—✠—

Judecătoruĭ de instrucție al cabinetuluĭ IV, a dat ordonanța definitivă în afacerea falșificatorilor de banĭ, și sunt în numĕr de 3 și anume: Dumitrache Neculae autorul principal; Dumitru Bărbulescu zis răgușitu, Barbu și Baboianu, și Mihalache Popescu zis hățiș, ca complice.

Ceĭ doĭ întâĭ sunt recidiviștĭ. Dumitrache Neculae a maĭ fost de 2 orĭ condamnat pentru omor și tâlhărie. Dumitrache Bărbulescu a fost condamnat de Curtea cu jurațĭ de Brăila la 8 anĭ reclusiune în lipsă, pentru tâlhărie.

—✠—

Un domn profesor din Botoșanĭ ne roagă a desminte cele ce ni s'a scris de corespondentul nostru local cu privire la scandalul întîmplat în Externatul secundar de fete local.

De oare-ce D. profesor caută a ne convinge numaĭ pe noĭ, nu și pe cititoriĭ noștri, căcĭ D-sa insistă a nu'ĭ publica semnătura; ne face a crede, cu toată părerea noastră de rĕŭ, că faptele s'aŭ petrecut ast-fel cum le-am relatat noĭ.

—✠—

Astă-zĭ se va judeca de către Curtea cu jurațĭ procesul femeeĭ Angelo, acuzată că a otrăvit pe bărbatul sĕŭ.

Procesul promite a fi foarte interesant.

—✠—

Punem în vederea D-luĭ Director al poștelor următoarea scrisoare:

Nu maĭ pot suferi neglijența primireĭ ziaruluĭ *Adevĕrul*, și iată de ce: Să lăsăm la o parte că din anul trecut nicĭ până în prezent nu am primit cele 35 saŭ 36 numere (nu'mĭ reamintesc bine) și pentru care deja am reclamat zadarnic, dar și acum vĕd că după-cum v'am scris deja un numĕr neprimit și azĭ altul nesosit No. 844 și cel-l'alt 845 l'am primit.

Respectabile Domn, vĕ rog nu maĭ expediațĭ ziarul de la 1 Iulie când îmĭ espiră abonamentul deja achitat, dacă va urma tot ast fel, ci prefer a'mĭ trimete câte 3 saŭ 5 numere odată, căcĭ ast-fel maĭ lesne sosesc de cât cu numĕrul (câte unul). Cu stimă vĕ salut, **G. Rădulescu.**

Ciupelnița 6 Iunie 1891.

—✠—

D. Golescu, directorul Prefectureĭ județuluĭ R. Vâlci, a fost însărcinat să ție locul de prefect până la numirea unuĭ titular.

—✠—

La ministerul de Interne sunt iscălite peste 20 de decrete de disolvărĭ ale Consilielor Comunale rurale.

—✠—

La examenul Conservatoruluĭ de declamație aŭ fost premiațĭ următoriĭ elevĭ aĭ anuluĭ al III-lea:

La Comedie, Premiul I, D. Rădulescu Constantin și D-ra Ștefănescu Elena.

La Dramă, Premiul I, Cuțarida Ioan.

La Tragédie, Premiul I, Esmaralda Culiano.

—✠—

Duminică 9 Iunie a. c. ora 6 p. m., va avea loc în Focșanĭ, biserica Domnească, cununia religioasă a D-șoareĭ *Aneta Raicu* cu D-nul *Statco D. Statcoff* din Galațĭ.

—✠—

D. Czeslav Czynscki, ne anunță că cu toată opoziția care i s'a făcut de către poliție să nu ție conferința sa despre Hypnotism, la concertul dat Miercurĭ, de societatea Preseĭ, se va ține mâine Sâmbătă, 8 Iunie, în sala Ateneuluĭ.

—✠—

Bibliografie. Azĭ am primit la redacție o broșură intitulată: **INSTRUCȚIUNI** *după care poate fie-care a lucra singur pălăriĭ de paie și din scândurele diverse obiecte de ornament și mobile de D.* **Mihail Balaban.** Lucrarea prezintă mult interes din punct de vedere practic și este scrisă într'o limbă înțeleasă și plăcută. Costă numaĭ 50 banĭ.

GRAINDORGE

DOCTORUL

(In camera bolnavuluĭ. Contele X. este in pericol. El este condamnat de toțĭ mediciĭ. Doctorul sĕŭ, care 'l vizitează de două orĭ pe zi, a declarat că nu va trece nicĭ noaptea. La 10 ore dimineața hotărăște să'l maĭ viziteze pentru cea din urmă oară.)

Doctorul, (la scară, către servitor) **A murit?**

Servitorul

Din potrivă: Domnul a dormit minunat de bine.

Doctorul

Ciudat! *(se urcă în camera bolnavuluĭ, apropiindu se de patul sĕŭ.)* Sĕrmanul conte!.. este pierdut!

Contele

Imĭ merge bine, doctore. Ce? te surprinde starea mea, aĭ? Așa e că nu te așteptaĭ?

Doctorul

Nu, scumpul meŭ conte. Un om cu curajul vostru știŭ că nu se teme de moarte.

Contele

Am auzit ierĭ cum prevedeaĭ că n'o să trec nicĭ noaptea, și cu toate acestea am trecut'o.... și încă destul de bine.

Doctorul

Asta mĕ uĭmește.

Contele

Te-aĭ înșelat, asta e tot.

Doctorul

O recunosc.... vezĭ ce amabil sunt!... *(Contele se întoarse cu dosul puțin, în prada unuĭ exces de slăbiciune)* Vaĭ!... sfîrșitul se apropie. *(Contele se întoarce iar cu fața)*, încă nu! Maĭ sunt încă două ore... Am timpul să dejunez.

(Iese și se intoarce după amiazĭ)

Doctorul, (către servitor)

Eĭ bine?

Servitorul

Domnul e ceva maĭ bine.

Doctorul

Ce spuĭ?... *(intră în camera bolnavuluĭ.)*

Contele

Spune drept dacă nu eștĭ înmărmurit?

Doctorul

Incep să cred că te veĭ însănătoșĭ.

Contele

A... nu, doctorul. Spune mĭ ce oră este?

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL“ (152)

CHARLES MEROUVEL.

MORȚI ȘI VII

V

Seara baluluĭ

— Oh! făcu Cezarina, distracțiunile nu lipsesc. Lume, toalete, vederĭ superbe. Am aranjat o partie pentru mâine.

— Ce partie? întrebă Campayrol.

— Se compta pe D-ta în astă seară, zise baronul. Mergem să dejunăm....

— Unde?

— La mine... la Ribas.

— E teribil de departe!

— Treabă de treĭ ceasurĭ.

— Eĭ așa!

— Ba da, mergem prin drumurĭ adorabile... timpul de câștigat apetit.

Doctorul suflă ca o focă, zicênd:

— Voiŭ avea și aice... aer curat... îmbărĭ prin împrejurimĭ... dar treĭ ceasurĭ calare mĕ înspăimîntă.

— Eŭ mĕ duc acolo, declară Cezarina.

— Ce zicĭ tu Vaunoise, de aceasta? întrebă majorul

— Eŭ voesc ce vor voi damele.

— Eŭ te cunosc bine. Femeile te vor pierde scumpul meu; și uite bine, eŭ ț'o spun Eusèbe Campayrol.

— Să vedem, majorule, făcu Cezarina devenind mângîetoare, (ceea-ce nu i se întâmpla adesea) nu ne refuzațĭ!

— Trebue, decĭ să se resigneze, murmură el, dar e greŭ!

— Eștĭ solid doctore!

— Aparența... Un bătrân! ce crezĭ. Aĭ caĭ la urma urmeĭ?

— Am și caĭ, și asinĭ și catârĭ, tot ce vreĭ.

— Sunt bunĭ?

— Garantez, declară Ribas. Eŭ i-am ales și am pretențiunea de aĭ cunoaște.

— Și un guid?

— Guidul voiŭ fi eŭ. Nu s'ar găsi maĭ bun.

— Acest Ribas e plin de pretențiĭ, zise Campayrol vesel. Vețĭ vedea ne va arunca în vre-o prăpastie,

— Eŭ garant de viața voastră, majorule.

— Pe ce?

— Pe a mea.

Orchestra începea un vals.

— Facețĭ un tur, Domnișoară? întrebă Ribas pe amică.

— Ea se scuză.

— Dansez așa de rĕŭ.

— Eŭ vĕ voiŭ conduce. Lăsațĭ-vă în direcțiunea mea.

Cezarina îĭ mulțumi dînd din ochi. Și în timp ce el se îndrepta cu blonda, ea rĕmase singură între Campayrol și Vaunoise.

— Avețĭ un aer blând cu acest Ribas! zise cu amărăciune contele.

— Pentru ce aș fi rea cu dînsul? El în tot deauna mi-a făcut numaĭ politețe.

— Ah!

— Astăzĭ chiar...

— Astăzĭ?

— El mi-a făcut onoarea cea maĭ mare pe care poate să o facă un om ca dînsul uneĭ femeĭ ca mine.

— Care?

— El voește a mĕ lua de soție.

— Serios? zise Campayrol.

— Foarte serios.

— Eĭ bine, să vorbim sincer, replică majorul, iată un om care are perspicacitate eŭ îl aprob: Dacă consimtețĭ, sînt două lucrărĭ după care și eŭ ambiționam când eram tînăr: o fată frumoasă și parale.

— Femeĭ nuĭ lipsesc poate, insinuă Vaunoise, dar baniĭ îĭ lipsesc cu totul. Baniĭ d-tale îl atrag:

— Când ar fi aceasta, riposta aspru Cezarina ar face ca d-ta.

— Cum?

— Refăcêndu-se prin o căsătorie. Cu deosebire însă că el ar fi maĭ bun pentru femeea sa cum n'aĭ fost d-ta pentru a d-tale.

Vaunoise devine palid. Luă pe Cezarina la o parte și-ĭ zise cu vioiciune.

— Tu suguești cu mine.

— Nu.

— Tu nu veĭ lua pe acest Ribas.

— Poate.

— Eŭ nu-l voesc.

— Și dacă eŭ îl vraŭ.

— Tu nu-l veĭ voi!

— De ce?

— Ribas este sărac ca Job și jucător de cărțĭ. El te va pune pe pae. Eŭ te voiŭ acoperi de aur. Tot ce 'mĭ veĭ cere îțĭ voiŭ da.

— Eĭ lasă, făcu ea punênd mâna sa pe a Conteluĭ care tremura de mânie nu te amporta, suguiam în adevĕr:

— Eŭ sînt la capătul rĕbdăreĭ. Imĭ trebue un respuns limpede.. Da saŭ nu?

— De ce așa iute?

— Pentru ce 'țĭ facĭ o plăcere de a mĕ tortura?

— Ea păru că hezitează un moment și decidîndu-se zise:

— Da, îțĭ voiŭ da respuns.

— Când?

— Mâine întorcêndu-mĕ de la Castelul luĭ Ribas. N'așĭ fi curioasă să știŭ ce mi-ar oferi, dacă ceia ce a fost până aice o șagă ar ajunge serios.

Vaunoise a făcut un gest de dispreț.

— Atuncĭ, zise el, să nu fiŭ închietat de rezultat.

Ribas după ce a făcut două turuĭ de vals cu amica Cezarineĭ, o aduse lângă ea și el eși un moment pe terasă să respire.

Un om înbrăcat de munte, se apropiă de dînsul, întinzêndu-ĭ mâna și-l întrebă cu o privire.

Ribas îĭ zise un singur cuvênt:

— Mâine.

Omul plecă. Era Estagnou ciobanul din Saint-Sauveur.

VI

Cele două Suvenirurĭ

După întoarcerea din Jonchère, contesa de Vaunoise trăia într'o stare de prostrație și de abatere ușor de înțeles.

Dacă George Dambert, prin o inspirație a inimeĭ, n'a aruncat în brațele nenorociteĭ mame Jeana, pe cealaltă fiică a sa zicênduĭ: trăește pentru dânsa! a luat ea o asemenea hotărîre, pe care o insuflă desperarea și o execută nebunia și durerea.

Viața sa îĭ părea fără capăt.

Ea se vedea legată pentru totdeauna de o ființă, care numaĭ la simplă gîndire o apucaŭ frigurile.

Și lanțul săŭ era imposibil de sfărmat.

Astfeliŭ ea ajunse mizantroapă, iritabilă și chiar violentă.

(Va urma)

Doctorul

Treĭ fără un sfert.

Contele

Aşteaptă puţin. *(dupe o pauză lungă)* Treĭ ore şi jumĕtate!... A venit timpul să mor!

Doctorul

Dar nu... facĭ o prostie...

Contele

Eştĭ copil, doctore...

Doctorul

A.. înţeleg, vreĭ să glumeştĭ. Eĭ bine, pot să te asigur că veĭ trăi încă 10—15 anĭ. O vĕd, mi-o spune ştiinţa mea... *(iese rîzînd)*

Doctorul (se întoarce a doua zi de dimineaţă sigur că o să găsească pe Contele în picioare. Servitorul îl întâmpină trist.)

Doctorul

S'a sculat Domnul Conte?

Servitorul

Domnul conte a murit...

Doctorul (grav)

Dupe cum prevedeam!...

Ulpiu.

TÂLHĂRII

Oribila crimă din pădurea Mălăeştĭ

O crimă pe cât de oribilă, pe atât de sĕlbatică, s'a petrecut în ziua de Dumi necă 26 Maĭ, între orele 4—5 p. m., în mijlocul pădureĭ de pe comuna Mălăeştĭ din judeţul Fălciŭ, proprietatea D-luĭ C. Corbu, între comunele Vutcanĭ şi Barbuşĭ.

D. I. Karhiol din Bârlad, trimese Duminecă dimineaţa, ca de obiceiŭ pe incasatorul sĕŭ Idel Leibovicĭ dupe incasărĭ, prin têrgurile din judeţul Tutova şi Fălciŭ, şi vĕzênd că nu se întoarce a treia zi dupe cum ar fi trebuit să facă, a presupus imediat că o nenorocire 'ĭ s'a întâmplat; şi în adevĕr, dupe şeapte zile, (în ziua de Sâmbătă 1 Iunie) trimeţênd spre a'l urmări, s'a găsit cadavrul susnumituluĭ în mijlocul pădureĭ, mort într'o trăsurică pe care o închiriase. Cu gâtul tăiat, desbrăcat până la piele, nenorocitul tênĕr era deja în putrefacţiune.

Trăsura pe care o închiriase, a fost condusă de un cal pe care 'l mânase singur. Calul s'a găsit încă viŭ, cu toate că era legat de un arbore, şi nu putea să pască.

Suma de care a fort prădat se urcă la aproape 600 leĭ, iar poliţele furate în valoare de 4,000 leĭ.

Parchetul tribunaluluĭ judeţuluĭ Fălciŭ a luat energice mĕsurĭ pentru descoperirea autorilor, făcênd câte-va arestărĭ.

Nenorocitul Idel Leibovicĭ, abia în etate de 27 anĭ, a fost unicul sprijin uneĭ familiĭ numeroase şi al unuĭ tată orb, lipsit cu totul de mijloace.

O anchetă Popească!

In ziua de 26 Maĭ, părintele Lăzărescu, Protoereul judeţuluĭ Botoşanĭ, sosi în Hîrlăŭ, pentru a constata purtarea preotuluĭ Dumitru Popa, şi motivele carĭ fac pe locuitorĭ de nu'l pot suferi ca să slujască la nicĭ o biserică din têrg, căcĭ de la toate e gonit. Dar, în loc de a urma conform ordinuluĭ dat de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, de a constata faptele cum staŭ, şi de a da dreptatea aceluĭ care merită, — dupe cum a făgăduit *oral* P. S. Mitropolitul delegaţilor ce i s'aŭ prezentat din partea cetăţenilor Hîrlăoanĭ, carĭ 'ĭ-aŭ arĕtat dorinţa lor, de a nu le impune cu forţa la Biserica S-tu Dumitru, pe preoţelul Dumitru Popa, pe care nu'l pot suferi din cauza purtăreĭ sale destrăbălate,— în loc de a fi nepărtinitor maĭ ales într'o cauză ca aceasta, dupe urma căreia oamenii pot trage o concluzie despre dreptatea popească, în loc ca să cheme oamenii din têrg, pentru aĭ întreba care e cauza acesteĭ sbuciumărĭ şi neliniştĭ, şi maĭ ales pe poporeniĭ Sf. Dumitru, pe capul cărora a căzut acum preotul Dumitru Popa, pentru aĭ întreba de ce nu-l voesc, în loc să pună capĕt răuluĭ prin o anchetă imparţială; D-luĭ, cum soseşte, trage la o casă, unde chemă îndată pe Popa Dumitru zis şi Codăŭ, care se duse împreună cu 7 tovarăşĭ de aĭ luĭ. Cu aceştia, Protoereul, fără a maĭ chema pe nimenĭ alt se pune pe scris, ce-o fi scris D-zeŭ ştie! Oameniĭ din têrg şi poporeniĭ aĭ Bisericeĭ Sf. Dumitru, vĕzênd că Protoereul nu'ĭ maĭ cheamă, se adunară într'un numĕr de peste 40, şi purceseră către casa unde Protoereul *ancheta*. Intrară în casă, unde vĕd pe Protoereŭ alăturea cu Popa Dumitru, sfătuind şi scriind; iar ceĭ 7 tovarăşĭ stând într'o parte.

Protoereul de îndată ce vĕzu oameniĭ intrând, 'ĭ întrebă că ce caută: la care eĭ rĕspunseră: *„apoĭ am venit şi noĭ să vedem cum faceţi D-voastră ancheta?“* Dar Protoereul negă cum că ar fi venit în anchetă, ci a venit numaĭ ca să facă o adresă Primărieĭ!?! Auzĭ deriziune, parcă din Botoşanĭ nu putea să facă adresă şi s'o trimită prin poştă, ci trebuia să se transporte cu trăsura 4 ceasurĭ, pentru a sosi în Hîrlăŭ şi a scrie adresa. O batjocură maĭ mare se maĭ poate? Cum? Mitropolitul promite delegaţilor că va trimite în anchetă pe Protoereul judeţuluĭ Botoşanĭ, pentru a linişti nemulţumirea ce e între poporeniĭ Bisericeĭ Sf. Dumitru din localitate, din cauza numireĭ nepotrivite a preoţeluluĭ Dumitru Popa şi darea afară a venerabiluluĭ Preot Em. Platon, şi când Protoereul soseşte, spune că el n'a venit în anchetă, ci numaĭ ca să facă o adresă Primărieĭ şi s'o tundă înapoĭ?! Pe când, în realitate, D-luĭ a făcut ancheta numaĭ cu Popa Dumitru şi cu ceĭ 7 tovarăşĭ aĭ luĭ! Nu ştim cuĭ să dăm crezământ? Mitropolituluĭ, care a promis că va trimite în anchetă pe Protoereŭ, saŭ Protoereuluĭ care spune că n'a venit pentru anchetă ci să facă o adresă?

Trebue să ştiţĭ, că oameniĭ acum s'aŭ deşteptat şi nu maĭ voesc ca să plece capul 'naintea Păstorilor, cărora, neplăcându-le preoţiĭ venerabilĭ şi de treabă, 'ĭ daŭ afară, punênd în locu-le câte un desmăţat, condamnat tot de dênşiĭ maĭ 'nainte, pentru neorânduelĭ şi purtare rea, ca probă procesul-verbal No. 10 din 15 Noembre 1885, al onor. Consistoriŭ, prin care a fost condamnat Popa Dumitru (agreatul şi *iubitul* Protoereuluĭ), la 3 lunĭ de zile oprire de la slujbă, pe când nu era *încă* dat afară de la capela spitaluluĭ din Hîrlăŭ; pedeapsă uşoară în raport cu gravitatea greşeleĭ sale, dupe cum spun considerentele aceluĭ proces-verbal.

Eĭ bine, noĭ nu voim a avea ca preot pe Dumitru Popa, care n'are nicĭ un respect, nicĭ de oamenĭ, nicĭ de D-zeŭ, care se ţine numaĭ de scandalurĭ şi mişeliĭ noĭ nu voim ca şi Altarul Bisericeĭ Sf. Dumitru, să fie mânjit de acest preot infam, dupe cum aŭ fost mânjite altarele capeleĭ de la spital şi a Bisericeĭ Sf. Gheorghe, de unde a fost isgonit, dupe cum merita! Nu Noĭ voim, P. S. Mitropolit, să ne lăsaţĭ pe preotul nostru Emanoil Platon, om bĕtrân şi cinstit.

Hîrlăŭ, 3 Iunie 1891. **Hîrlăoanul**

LAUTARI NOŞTRI

De la 1 Iunie st. n. sîntem favorizaţĭ de a asculta câutecile naţionale române esecutate de o trupă de lăutarĭ ce se află acĭ sub conducerea D-luĭ Licu Vlĕdescu din Bucurescĭ.

Interpretarea perfectă a frumoaselor noastre cântece populare n'a întârziat de a cuceri opiniunea publiculuĭ din Amsterdam care îşĭ manifestează mulţumirea prin aplause frenetice, ascultând interesanta noastră muzică; şi aceasta cu drept, de oare-ce trupă numără maĭ mulţĭ lăutarĭ remarcabilĭ cariĭ aŭ obţinut atât la Paris cât şi în Germania succese strălucite.

Nu puteţĭ să vĕ închipuiţĭ cum am fost mişcat când am ascultat, după un timp îndelungat de lipsa din ţară, plăcutele ariĭ ale patrieĭ mele ariĭ ce nu credeam că voiŭ maĭ auzi vre-odată, maĭ cu seamă acĭ în Olanda.

Braviĭ noştrĭ lăutarĭ saŭ bucurat asemenea foarte mult când le am vorbit pe româneşte ocazie rară pe acĭ şi cred că pot să mĕ laud la Amsterdam.

Cât de cosmopolit c'ar fi cineva, totuşĭ nu poate să se desbaraseze de un dor particular îndreptat spre ţara unde î'ĭ a stat leagănul, şi sînt mândru de a putea numi frumoasa şi bogata Românie— Patria mea.

Spre a reveni la lăutarĭ fie carĭ v'am vorbit deja, vĕ maĭ înştiinţez că aceştia au în vedere de a fi angazaţĭ la expoziţia din Chicayo ce se va ţine în 1892 şi sper că vor avea astfel de ocazie de a face cunoscute cânteceţe noastre şi dincolo de Oceanul Atlantis arătând lumiĭ de acolo că aparţin unuĭ popor numiţĭ Românĭ, cariĭ sînt mîndriĭ de a putea zice că ţara lor se numeşte „Belgia orientuluĭ“.

Melodiile şi cântecile române populare îţĭ vorbesc fără vorbe astfel se inţelege entusiasmul cu care populaţiunea de acĭ le culege; cu toate că nu se înţelege măcar o vorbă din cele ce se cântă.

Sper că veţĭ ura eventual de comunicările mele dându-le lor un loc modest în onor. Dv. jurnal. **Romanus Sum.**

Inaugurarea Universităţeĭ din Lausanne

In zilele de 17, 18, 19 şi 20 Maiŭ avură loc în Lausanne, capitala Cantonuluĭ de Vaud din Elveţia, serbărĭ cu ocazia transformăreĭ Academieĭ în Universitate. Fiind delegat de studenţiĭ Universităţeĭ din Iaşĭ împreună cu colegul meŭ Alevra, mĕ simt dator a face o mică dare de seamă asupra acestor serbărĭ, căutând a descrie pe cât îmĭ va fi cu putinţă organizaţiunea Academieĭ devenită Universitate din Lausanne.

Cam pe la 1537 Bernezii fundară în Lausanne un stabiliment de instrucţiune superioară cunoscut sub numele de Scholla Lausannensis, dar care nu era maĭ mult de cât un seminar. In 1559 căpătă o desvoltare ceva maĭ pronunţată prin înfiinţarea uneĭ bibliotecĭ şi pentru care Berna consacrase o sumă însemnată. In acelaş an, chiar din cauza uneĭ dispute religioase, profesoriĭ şi ceĭ maĭ mulţĭ dintre studenţĭ sunt nevoiţĭ să părăsească Lausanne şi să caute adăpost în Geneva unde şi formară sîmburele academieĭ sale. Nu trecu mult pentru ca Academia să fie iarăşĭ consolidată. In 1587 se inaugureaza frumoasa şi măreaţa clădire care şi azĭ încă există. Cu toate aceste spiritul de care e condusă se îngusteată din ce în ce, destinaţiunea sa eclesiastică se accentuează din an în an. Abia în 1711 învĕţatul Jean Barbeyrac inaugurase în instituţiunea până atuncĭ pur theologică o catedră laică de istorie şi drept. Ceva maĭ târziŭ se ivi şi ideia de transformare a Academieĭ în Universitate, Charles Guillaume Loys de Bochat şi Abraham Ruchat adresară la Berna memoriĭ în sensul acesta. Cererea lor nu fu satisfăcută de oare-ce se opunea nu numaĭ Berna, dar chiar magistraţiĭ Lausanneĭ, care se temeaŭ de prea mare învinuire ce ar căpăta-o prin aceasta profesoriĭ şi studenţiĭ. — O impulsiune puternică fu dată Academieĭ la începutul seculuĭ nostru prin emanciparea Cantonuluĭ de Vaud. Legea din 1806 o înzestrează cu 14 catedre din care una de medicină şi alta de chirurgie. Totuşĭ instituţia n'a încetat de a'şĭ conserva caracterul sĕŭ de stabiliment eclesiastic.

In 1837 ea fiind secularisată deveni o adevĕrată academie, avênd treĭ facultăţĭ distincte, de litere şi ştiinţĭ, de theologie şi de drept, cu 17 catedre de profesorĭ ordinarĭ. Totuşĭ mişcările politice şi sociale care avuseră loc nu'ĭ fură prielnice; Numaĭ legea din 1869, cu desăvârşire liberală, a putut deschide pentru academie o eră nouĕ.

Această lege apropie deja în mod considerabil Academia de o instituţie universitară prin crearea uneĭ adevĕrate facultăţĭ de ştiinţĭ. Tot în acest moment i se alipeşte şi şcoala specială de inginerie sub numele de facultatea technică. Numĕrul catedrelor profesorilor ordinarĭ este urcat la 21. In 1873 fu creată scoala de pharmacie. In 1881 secţiunea propedeutică medicală, care a fost embroinul facultăţeĭ de medicină, iar numĕrul catedrelor profesorilor ordinarĭ se urcă la 25.

In sfîrşit ceea ce a înlesnit realizarea dorinţelor patrioţilor Lausannieni de a avea în oraşul lor o *Universitate*, a fost fericita întâmplare ca Gabriel Rumine, mort în 18 Iunie 1871 să lase Cantonuluĭ de Vaud un legat de un milion şi jumĕtate. Testatorul recomandă ca această sumă să se capitalizeze şi numaĭ după 15 anĭ de la moartea sa, adică după ce numita sumă va deveni îndoită, să se alcătuească o comisiune compusă din profesorĭ şi magistraţiĭ oraşuluĭ şi care să o întrebuinţeze în clădirea unuĭ edificiu de utilitate publică. In adevĕr, în 1886 se constituĭ comisiunea şi 'n 1888 decisă ca ca cu aceĭ banĭ să se proceadă la construirea uneĭ măreţe clădirĭ ce va servi noueĭ universităţĭ în care are a se transforma Academia; iar în luna Maĭ 1840 Adunarea mareluĭ consiliŭ deliberă şi votă actul de organisare al Academieĭ în universitate.

Astă-zĭ noua instituţie coprinde cincĭ facultăţĭ; de theologie protestantă, de drept, de medicină, de litere şi de ştiinţĭ; această din urmă facultate se divide în secţiunea ştiinţelor matematice, phisice şi naturale, secţiunea ştiinţelor pharmaceutice saŭ şcoala de farmacie şi secţiunea ştiinţelor technice saŭ şcoala de inginerie. Sunt 36 catedre de profesorĭ ordinarĭ. Profesoriĭ extra-ordinarĭ, a căror numĕr creşte fără încetare, sunt încărcaţĭ cu numeroase cursurĭ chiar asupra objectelor tratate de profesoriĭ ordinarĭ. Pe lângă aceste cursurĭ regulat instituite legea permite cursurĭ libere. Studenţiĭ aŭ dreptul de a urma cursurile care voesc.

Universitatea conferă gradele şi diplomele următoare: licenţa în theologie, în drept, în litere, în ştiinţĭ (matematice, phisice, saŭ naturale), în ştiinţele pharmaceutice; diploma de inginer constructor, de inginer mecanic, de inginer-chimist; doctorant în teologie, în drept, în medicină, în litere şi în ştiinţe. Universitatea e constituită persoană morală capabilă de a primi legate şi donaţiunĭ şi de a'şĭ administra ea însăşĭ averea sa.

Inaugunarea acesteĭ *complecte Universităţĭ* se fixase, după cum am spus pentru zilele de 17, 18, 19 şi 20 Maiŭ.

De multă vreme deja, comitetele pentru organizarea serbărilor lucraŭ fără încetare spre a le asigura o reuşită splendidă. S'aŭ invitat la aceste serbărĭ, guvernul federal, guvernele celor maĭ multe cantoane şi aproape toate Universităţile din Europa. Nu vom putea găsi de cât numaĭ un mic numĕr din Universităţile invitate, care să se fi arătat indiferente faţă de călduroasa invitaţiune făcută de profesoriĭ şi studenţiĭ Lausannienĭ, şi din nefericire chiar Universităţile noastre sunt din acelea care alcătuesc unităţile acestuĭ mic numĕr. Maĭ toate cele-l'alte universităţĭ se distinseră prin trimiterea unuĭ numĕr cât se póte de considerabil de profesorĭ şi studenţĭ.

Aşa, din partea Franţeĭ: D. Liard, directorul învĕţământuluĭ superior, *foarte mulţĭ* din Sorbona şi din Academiele din Paris, apoĭ din Aix, Bordeaux, Besançon, Chambéry, Clermont, Dijon, Grenoble, Lille, Lyon, Montpellier, Nancy, Poitiers, Toulouse, Montauban. De asemenea numeroşĭ representanţĭ aĭ Universităţilor şi înaltelor şcoale din Berlin, Breslau, Frebourg, Heidelbelg, Leipzig, Marbourg, Rostock, Strasbourg, Münich, Giltten, Tubingen, Léopold (Austria), Copenhaga, Liège, Buda-Pesta, Bologna, Turin, Cristiania, Amsterdam, Utreet, Lund, Upsala, Saint-André (Scoţia), Dublin, etc. etc.

Ziua de 17 era consacrată pentru recepţiunea invitaţilor, şi cu toate că vremea nu era de loc favorabilă, căcĭ ploua şi ningea, totuşĭ Lausannieniĭ aŭ făcut o primire din cele maĭ entusiaste. Profesoriĭ şi magistraţiĭ (representanţiĭ confederaţiuneĭ şi aĭ cantoanelor) fură încuartieraţĭ pe la otelurĭ şi prin familiĭ; iar studenţiĭ în sunetul muzicelor şi a urărilor de bună venire ale entusiasmaţilor Lausannieni, apucară drumul spre măreaţa Casarme aşezată pe o colină a oraşuluĭ şi în care se pregătise de minune, pentru zilele de serbare o prea frumoasă locuinţă. Seara avu loc în l'Abbaye de l'Arc o soirée familiară, unde orchestra oraşuluĭ dete o reproducţie muzicală şi unde invitaţiĭ putură face cunoştinţă cu Lausannieniĭ şi între dênşiĭ.

Lunĭ dimineaţă s'aŭ deschis în mod oficial serbările de inaugurare a Universităţeĭ printr'un serviciŭ religios ţinut la catedrală. Frumoasă era această dimineaţă. Vremea se limpezise, în cât puteam admira în linişte bogatele decorurĭ de care nu era lipsită nicĭ o parte a oraşuluĭ, nicĭ o stradă, chiar nicĭ o casă.

(Va urma) **Corneliu Şumuleanu**

Desbaterile Parlamentare

CAMERA

Şedinţa de la 7 Iunie 1891

Şedinţa se deschide la orele 1 şi 15 minute sub preşidenţa D-luĭ Colonel Roznovanu.

Prezenţĭ 100 deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. G. Stefănescu-Gogu roagă să-ĭ se pue la ordinea zileĭ interpelarea privitoare la vînzarea moşieĭ Comana.

D. Tzoni anunţă o interpelare asupra construireĭ nouluĭ local al Universităţeĭ şi al institutuluĭ anatomic din Iaşĭ.

Se votează legea prin care consiliile maĭ multor judeţe sunt autorizate a contracta împrumuturĭ pentru a veni în ajutorul ţăranilor lipsiţĭ de mijloace.

Se urmează la votarea bugetelor.

Ultime Informaţiĭ

Din cercetările făcute cu ocazia catastrofeĭ sfărâmarea poduluĭ drumuluĭ de fier de la Moenchenstein lângă Bassel în Elveţia unde aŭ perit aproape toţĭ pasageriĭ, se constată că zidăria poduluĭ a rămas intactă şi că numaĭ ferăria, furnizată de o fabrică nemţească din Wurtenberg a fost cauza nenorocireĭ.

Atragem atenţiunea cititorilor „Adevĕruluĭ“ asupra faptuluĭ că toată ferăria căilor noastre ferate este furnizată de Nemţĭ şi prin urmare să fie cu mare băgare de seamă, căcĭ Doamne fereşte se poate întâmpla nenorocirĭ.

—✱—

Din Paris ne soseşte o ştire foarte înveselitoare, D-niĭ Alimăneşteanu (Constantin) bursier şi Brătianu (I. C. Constantin), aŭ terminat cu deosebit succes, scoala de mine din Paris. Trebue să fim cu atât maĭ veselĭ de această noutate, cu cât succesul tinerilor românĭ este maĭ mare.

Aceştĭ duoĭ tinerĭ inginerĭ nu *sunt numaĭ ceĭ d'ântêiŭ românĭ carĭ es cu diplome superioare (şi nu cu certificate ca până acum), dar sunt ceĭ d'ântêiŭ streinĭ carĭ aŭ obţinut o asemenea distincţiune de la scoala de mine din capitala lumeĭ civilizate.*

Felicitând pe tineriĭ noştri compatrioţĭ din inimă, credem că toţĭ româniĭ se vor bucura şi se vor asocia cu noĭ la această felicitare de oare-ce isbânda cu drept cuvênt se resfrânge asupra întregeĭ naţiunĭ.

—✱—

Camera a votat bugetul Eforieĭ spitalelor civile, precum şi legea prin care este autorizată a contracta un împrumut de douĕ milioane.

—✱—

In locul D-luĭ general Cernat va fi numit ca comandant al corpuluĭ II de armată D. general George Angelescu, actualul comandant al corpuluĭ I.

—✱—

Contrariŭ ştirilor rĕspândite, D. Dr. Asaky nu va pleca în strĕinătate ci va rĕmâne în capitală până la 1 (13) Iulie.

—✱—

Casa de Schimb B. MARCU din *Strada Şmârdan Nr. 15*, în faţa Bănceĭ Naţionale, spre poştă, ne comunică următoarele cursurĭ.

4% Renta amortisabilă	87 1/4
5% Imprumutul comunal (1883)	97—
5% Imprumutul comunal (1890)	96—
5% Scris. funciare urbane	97 1/4
5% Scris. funciare rurale	101—
5% Renta amortisabilă	99 1/2
5% Scris. urbane de Iaşĭ	88—

CURSELE VAPORELOR DE POSTA PE DUNARE

CURSE IN JOS:

Dela Orşova. . .	Sâmb. 4^{30} p.m.	Lunĭ 4^{30} p.m.	Joĭ 4^{30} p.m.
« Severin . .	« 7 «	« 7 «	« 7 «
« Brsa-Palanca.	« 8^{40} «	« 8^{40} «	« 8^{40} «
« Radujevatz .	« 10^{15} «	« 10^{15} «	« 10^{15} «
« Gruia . . .	« 10^{40} «	« 10^{40} «	« 10^{40} «
« Calafat . .	Dum. 12^{30} a.m.	Marţ. 12^{30} «	Vin. 12^{30} a.m.
« Widdin . .	« 1^{45} «	« 1^{45} «	« 1^{45} «
« Lompalanca	« 4 «	« 4 «	« 4 «
« Bechet . .	« 6^{35} «	« 6 «	« 6^{35} «
« Rahova . .	« 7 «	« 7 «	« 7 «
« Corabia . .	« 9 «	« 9 «	« 9 «
« Nicopolĭ . .	« 10^{40} «	« 10^{40} «	« 10^{40} «
« Măgurele .	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Zimnicea .	« 12^{5} p.m.	« 12^{50} p.m.	« 12^{50} »
« Şiştov . . .	« 1^{30} «	« 1^{30} «	« 1^{30} «
« Ruaciuk . .	« 4^{45} «	« 4^{45} «	« 4^{45} «
« Giurgiŭ (Sm.)	Lunĭ 3 a.m.	Merc. 3 «	Sâm. 3 a.m.
« Turtukaia .	« 5^{15} «	« 5^{15} «	« 5^{15} «
« Olteniţa . .	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5^{30} «
« Călăraşĭ (or.)	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5^{30} «
« Silistria . .	« 7^{30} «	« 7^{30} «	« 7^{30} «
« Ostrov . .	« 8 «	« 8 «	« 8 «
« Cernavoda .	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Hârşova . .	« 1 «	« 1 «	« 1 p.m.
« Gura-Ialomiţ.	« 1^{30} «	« 1^{30} «	« 1^{30} «
în Brăila . . .	« 4^{30} «	« 4^{30} «	« 4^{30} «
« Galaţĭ . . .	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5^{30} «

—:o:—

CURSE IN SUS:

Dela Galaţĭ . . .	Marţĭ 9 a.m.	Joĭ 9 a.m.	Dum. 9 a.m.
« Brăila . . .	« 10^{24} «	« 10^{24} «	« 10^{24} «
« Gura-Ialomiţ.	« 2^{20} p.m.	« 2^{20} p.m.	« 2^{20} p.m.
« Hârşova . .	« 3 «	« 3 «	« 3 «
« Cernavoda .	« 6 «	« 6 «	« 6 «
« Ostrov . .	« 9 «	« 6^{44} «	« 9^{44} «
« Călăraşĭ (or.)	« 7 «	« 7^{30} «	« 7^{30} «
« Silistria . .	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Olteniţa . .	Merc. 2^{30} a.m.	Vin. 2^{30} a.m.	Lunĭ 2^{30} a.m.
« Turtukaia .	« 2^{45} «	« 2^{44} «	« 2^{44} «
în Giurgiŭ (Sm.)	« 6 «	« 6 «	« 6 «
Dela Giurgiŭ (Sm.)	« 10^{10} «	« 10^{40} «	« 10^{40} «
« Rusciuk . .	« 11^{30} «	« 11^{30} «	« 11^{30} «
« Şiştov . . .	« 2^{45} p.m.	« 2^{45} «	« 2^{44} p.m.
« Zimnicea .	« 3^{15} «	« 3^{15} p.m.	« 3^{16} «
« Măgurele .	« 5^{40} «	« 5^{40} «	« 5^{40} «
« Nicopolĭ . .	« 5^{50} «	« 5^{50} «	« 5^{50} «
« Corabia . .	« 7^{40} «	« 7^{40} «	« 7^{40} «
« Rahova . .	« 10^{25} «	« 10^{24} «	« 10^{24} «
« Bechet . .	« 10^{40} «	« 10^{40} «	« 11^{40} «
« Lompalanca	Joĭ 4 «	Sâmb. 4 a.m.	Marţĭ 4 a.m.
« Widdin . .	« 6^{45} «	« 6^{45} «	« 6^{44} «
« Calafat . .	« 7^{15} «	« 7^{15} «	« 7^{14} «
« Gruia . . .	« 10 »	« 10 «	« 10 «
« Radujevatz .	« 10^{15} «	« 10^{15} «	« 10^{14} «
« Brsa-Palanca.	« 12 p.m.	« 12 p.m.	« 12 p.m
în Severin . .	« 2^{30} «	« 2^{30} «	« 2^{30} «
Dela Severin . .	« 3^{30} «	« 3^{30} «	« 3^{30} «

Cursele vaporului local între Galaţi-Reni-Tulcea-Ismail

PORNIRE IN JOS:
Dela Galaţĭ la Renĭ-Tulcea-Ismail: Marţĭ, Joĭ şi Duminica la 8 ore dimineaţa.

PORNIRE IN SUS:
De la Ismail la Tulcea-Renĭ-Galaţĭ: Mercurĭ, Vinerĭ şi Lunĭ la 8 ore dimineaţa.

Proprietar-Editor Thoma Basilescu.

Bucureştĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.